PROCEDURA EDUKACIJE ZAPOSLENIH IZ OBLASTI BEZBEDNOSTI IKT SISTEMA

Odgovoran za primenu procedure	Lice za bezbednost podataka Novica Krsmanović
Nosilac procedure	Rukovodilac Odseka informacionih sistema i tehnologija Novica Krsmanović
Proceduru odobrio	Direktor UDK Doc.dr Siniša Dučić

S a d r ž a j

1 SVRHA 3
2 PREDMET I PODRUČJE PRIMENE 3
3 REFERENCE I VEZE SA DRUGIM DOKUMENTIMA 3
4 DEFINICIJE I SKRAĆENICE 3
5 ODGOVORNOSTI 3
6 OPIS PROCEDURE 4
6.1 Vrsta i način edukacije zaposlenih o bezbednosti IKT sistema 4
6.2 Interna edukacija iz oblasti informacione bezbednosti 5
6.3. Postupak za utvrđivanje odgovornosti 5
7 ZAPISI VEZANI ZA PRIMENU DOKUMENTA 5
8 PRAVNI OSNOV 5

1 SVRHA

Svrha ove procedure je da definiše način upoznavanja, periodiku i formu edukacije svih zaposlenih UDK u vezi bezbednosti podataka koji se obrađuju i čuvaju u ustanovi, kao i da definiše odgovornosti, s ciljem da se unapredi bezbednost podataka i smanji mogućnost narušavanja njihove bezbednosti sa svih aspekata.

2 PREDMET I PODRUČJE PRIMENE

Ovom procedurom utvrđuju se aktivnosti, nosioci aktivnosti i odgovornosti prilikom edukacije zaposlenih iz oblasti bezbednosti IKT sistema.

Primenjuje se na sve zaposlene u UDK.

3 REFERENCE I VEZE SA DRUGIM DOKUMENTIMA

Procedura je u vezi sa sledećim dokumentima:

- Akt o bezbednosti IKT sistema Univerzitetske dečje klinike;
- Uputstvo o bezbednosti informaciono - komunikacionog sistema Univerzitetske dečje klinike;
- Procedure rada i dokumenta o bezbednosti IKT sistema

4 DEFINICIJE I SKRAĆENICE

UDK – Univerzitetska dečja klinika;

OJ - Organizaciona jedinica UDK;

Odsek informacionih sistema i tehnologija – sastavni deo Službe investicionog tehničkog održavanja, pomoćnih poslova, bezbednosti i zaštite na radu;

IKT sistem - informaciono-komunikacioni sistem UDK u smislu tehnološko-organizacione celine koja obuhvata:

1. elektronske komunikacione mreže u smislu zakona koji uređuje elektronske komunikacije;
2. uređaje ili grupe međusobno povezanih uređaja, takvih da se u okviru uređaja, odnosno u okviru barem jednog iz grupe uređaja, vrši automatska obrada elektronskih podataka korišćenjem računarskog programa;
3. elektronske podatke koji se čuvaju, obrađuju, pretražuju ili prenose pomoću sredstava iz tač. 1. i 2. a u svrhu njihovog rada, upotrebe, zaštite ili održavanja;
4. organizacionu strukturu putem koje se upravlja IKT sistemom;

Administrator IKT - zaposleni Odseka informacionih sistema i tehnologija kome je dozvoljeno administriranje IKT i/ili BIS sistema;

Korisnik - zaposleni UDK koji ima pristup IKT sistemu radi obavljanja svojih poslovnih aktivnosti;

Informaciona bezbednost - predstavlja skup mera koje omogućavaju da elektronski podaci kojima se rukuje putem IKT sistema budu zaštićeni od neovlašćenog pristupa, kao i da se zaštiti tajnost, integritet, raspoloživost, autentičnost i neporecivost tih podataka, da bi IKT sistem funkcionisao kako je predviđeno, kada je predviđeno i pod kontrolom ovlašćenih lica;

Lice zaduženo za bezbednost podataka - zaposleni UDK, lice koje se bavi poslovima informacione bezbednosti;

Lice zaduženo za zaštitu podataka o ličnosti - zaposleni UDK, lice koje se bavi zaštitom podataka o ličnosti.

5 ODGOVORNOSTI

Svaki zaposleni je dužan da se ponaša u skladu sa procedurom i u skladu sa svojim zaduženjima će snositi odgovornost na osnovu Pravilnika o disciplini i ponašanju zaposlenih UDK.

Obaveza rukovodioca svake organizacione jedinice UDK je da sve zaposlene upozna sa procedurom i sve novozaposlene, bilo da su u stalnom ili radnom odnosu na određeno vreme.

Za kontrolu sprovođenja procedure odgovorni su rukovodioci organizacionih jedinica i Lice zaduženo za bezbednost podataka UDK.

6 OPIS PROCEDURE

6.1 Vrsta i način edukacije zaposlenih o bezbednosti IKT sistema

- **Edukacija zaposlenih na početku radnog angažovanja**

Zasnivanjem radnog odnosa u UDK (bez obzira na to da li je radni odnos za stalno ili na određeno vreme), zaposlenom se omogućava pristup IKT sistemu u skladu sa PR.BZB 05 Procedura o pravima pristupa IKT sistemu UDK.

Zbog poštovanja radnih procedura u okviru poslovnih prcesa UDK, obavezna je edukacija novozaposlenog. Edukacija podrazumeva i upoznavanje sa normativima, standardima i poslovnom politikom koja je implementirana u UDK. Edukacija obuhvata bezbednost podataka bez obzira da li su u pitanju elektronski podaci ili podaci u papirnoj formi.

Svaki novozaposleni treba da upozna i prihvati pravila bezbednog i primerenog korišćenja resursa IKT sistema UDK.

Potvrdu obavljene edukacije predstavljaju potpisane Izjave o poverljivosti podataka – interna i Izjava o bezbednom korišćenju IKT resursa UDK.

Edukacija svakog Korisnika/zaposlenog podrazumeva:

1. upoznavanje sa osnovnim principima informatičke bezbednosti od strane Lica zaduženog za bezbednost podataka UDK. To podrazumeva upoznavanje sa sadržajem Akta o IKT bezbednosti UDK, Uputstava o IKT bezbednosti, kao i upoznavanje sa procedurama rada Odseka informacionih sistema i tehnologija, (posebno procedura PR.BZB 05 Procedura o pravima pristupa IKT sistemu UDK);
2. upoznavanje sa osnovnim principima zaštite podataka o ličnosti od strane Lica za zaštitu podataka o ličnosti UDK;

Ukoliko novozaposleni počinje da radi u Odseku informacionih sistema i tehnologija, on treba da pohađa dodatnu edukaciju iz oblasti bezbednosti IKT sistema. Dodatna edukacija je neophodna pre dodeljivanja pristupa poverljivim informacijama kako bi mogao na pravilan način da koristi resurse IKT. Edukaciju može obaviti interno u saradnji sa Licem zaduženim za bezbednost podataka UDK, rukovodiocem Odseka i Administratorom IKTa.

- **Edukacija zaposlenih u toku radnog angažovanja**

Edukacija svih zaposlenih u toku radnog odnosa iz oblasti bezbednosti IKT sistema je od izuzetne važnosti kako bi se sve novine i unapređenja sistema sprovodili istovremeno na svim nivoima i na ispravan način.

Ova vrsta edukacije se ogleda kroz sledeće oblike:

1. Obaveštenja o izmenama i unapređenjima IKT dokumentacije (procedura, šema itd.) se redovno dostavljaju od strane odgovornog lica svim zaposlenima putem cirkularnog mejla. Zaposleni je u obavezi da prati ove mejlove i primenjuje u svom radu nove verzije procedura koje se odnose na IKT sistem, koje su dostupne putem deljenog foldera ili na sajtu UDK;
2. Zaposleni Odseka informacionih sistema i tehnologija, Lice zaduženo za bezbednost podataka i Lice za zaštitu podataka o ličnosti periodično, prema potrebama organizuju pojedinačne ili grupne obuke za zaposlene UDK kojima se stiču praktična znanja o bezbednosnim rizicima koji mogu ugroziti IKT sistem;
3. Zaposleni Odseka informacionih sistema i tehnologija, koji rade sa poverljivim podacima, treba redovno da prate dostignuća i stiču nova znanja iz oblasti bezbednosti informacija i da u skladu

sa potrebama unapređuju svoje znanje (planiranje edukacije krajem tekuće godine za sledeću godinu);

4. Lice zaduženo za bezbednost podataka je u obavezi da redovno prati i stiče nova znanja iz oblasti informacione bezbednosti u skladu sa potrebama odlazi na eksternu edukaciju i prenosi svoja saznanja na zaposlene u okviru redovnih i vanrednih edukacija;
5. Lice za zaštitu podataka o ličnosti je u obavezi da redovno prati i stiče nova znanja iz oblasti informacione bezbednosti u skladu sa potrebama odlazi na eksternu edukaciju i prenosi svoja saznanja na zaposlene u okviru redovnih i vanrednih edukacija.

6.2 Interna edukacija iz oblasti informacione bezbednosti

U cilju podizanja nivoa informacione bezbednosti i sprečavanja rizika, Lice zaduženo za bezbednost podataka UDK, kontinuirano brine o edukaciji i podizanju svesti zaposlenih UDK.

Obaveze Lica zaduženog za bezbednost podataka su da:

1. organizuje edukaciju o informacionoj bezbednosti za sve novozaposlene, redovnu periodičnu obuku za sve stalno zaposlene i zaposlene koji na bilo koji drugi način dolaze u kontakt sa podacima koje obrađuje i skladišti UDK;
2. cirkularnim mejlovima (ako to ne zahteva organizovanu edukaciju) obaveštava zaposlene o rizicima koji mogu ugroziti IKT sistem i aktivnostima koje treba preduzeti u cilju zaštite (npr. obaveštenja u vezi neke trenutne potencijalne pretnje koja može ugroziti bezbednost IKT);
3. organizuje i sprovodi vanredne pojedinačne ili grupne obuke za zaposlene u okviru IKT sistema u slučaju da procena bezbednosne situacije to nalaže;
4. u slučaju narušavanja bezbednosti zbog nedovoljnog poznavanja poslovnog procesa u saradnji sa Licem za zaštitu podataka o ličnosti sprovodi pojedinačne i grupne obuke za sve zaposlene Odseka informacionih sistema i tehnologija, koji rade sa poverljivim podacima;
5. povremeno, prema ličnoj proceni organizuje i sprovodi procenu nivoa znanja zaposlenih UDK sa aspekta bezbednosti IKTa, testiranjem iz oblasti informacione bezbednosti. Procenu može obaviti elektronski, direktno u ličnom kontaktu, putem upitnika ili na bilo koji drugi način.

6.3. Postupak za utvrđivanje odgovornosti

Odgovornost pojedinca u sistemu IKT UDK je osnov za procenu eventualnih grešaka, propusta namernih ili slučajnih. Lična odgovornost zaposlenih je važna u slučajevima kada je potrebno preduzeti procesne ili druge materijalne radnje i postupke protiv zaposlenih koji su narušili informacionu bezbednost ili na drugi način izvršili povredu pravila i Politike bezbednosti podataka koja se primenjuje u UDK.

Postupak se pokreće po predlogu Lica zaduženog za bezbednost podataka ili Lica zaduženog za zaštitu podataka o ličnosti, a u skladu sa Pravilnikom o disciplini i ponašanju zaposlenih UDK.

7 ZAPISI VEZANI ZA PRIMENU DOKUMENTA

Naziv zapisa	Oznaka obrasca	Zapis formira	Rok čuvanja	Mesto čuvanja	Forma
Izjava o obavezi bezbednog korišćenja resursa IKT sistema UDK	/	Odsek ljudskih resursa	trajno	dosije zaposlenog	P/E
Izjava o poverljivosti podataka - interno	/	Odsek ljudskih resursa	trajno	dosije zaposlenog	P/E

8 PRAVNI OSNOV

– Zakon o informacionoj bezbednosti („Sl.glasnik RS", br. 6/2016, 94/2017);

- Zakon o zdravstvenoj dokumentaciji i evidencijama u oblasti zdravstva („Sl.glasnik RS", br. 123/2014, 106/2015, 105/2017, 25/2019);
- Zakon o zaštiti podataka o ličnosti („Sl.glasnik RS", br. 87/2018).